

Vragen van het statenlid Mevr. P. Coret en dhr. S. Rijkse (SP) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de provinciale staten van Zeeland 2020 nummer 135.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake "Minister blijft doof voor roep om een tolvrije tunnel":

	Vragen aan gedeputeerde staten (ingekomen 30 november 2020)		Antwoorden van gedeputeerde staten
1.	Wat vindt de gedeputeerde van het feit dat het er nu op lijkt dat het lobbyen in Den Haag niet succesvol, zinvol is geweest?	1.	<p>Wij delen de mening dat de lobby niet zinvol zou zijn geweest niet.</p> <p>In de Tweede Kamer is op 24 november 2020 een motie (<i>kenmerk: Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 35 570 XII</i>), aangenomen waarin de regering wordt verzocht om in overleg met de regio te laten onderzoeken wat de sociale en economische effecten zijn van een tolvrije tunnel op Zeeuws-Vlaanderen en op Zeeland als geheel.</p> <p>Daarnaast wordt in de motie de regering verzocht om in samenspraak met de regio onderzoek te doen naar de financiële mogelijkheden om de Westerscheldetunnel tolvrij te maken, hierbij te kijken naar verschillende bekostigingsmodellen, en de Kamer hierover te informeren ten behoeve van de aanstaande kabinetsformatie.</p> <p>Wij zijn positief over deze ontwikkelingen en zijn gaarne bereid om medewerking te verlenen aan dit onderzoek.</p>
2.	Mocht de gedeputeerde wel van mening zijn dat de lobby vruchten afwerpt dan graag uitleg waarom?	2.	<p>De uitkomsten van een onafhankelijk onderzoek kunnen de argumenten om een tolvrije Westerscheldetunnel te realiseren bevestigen.</p> <p>Wij zijn dan ook gaarne bereid om medewerking te verlenen aan het onderzoek door het Rijk ten behoeve van de aanstaande kabinetsformatie.</p> <p>Daarnaast constateren wij dat het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel opgenomen wordt in meerdere landelijke verkiezingsprogramma's. Wij zijn hier positief over. Onze lobby was en is primair gericht op de aanloop naar de verkiezingen en besluitvorming door het nieuwe kabinet.</p>

	Vragen aan gedeputeerde staten	Antwoorden van gedeputeerde staten
3.	<p>Fracties in Den Haag opperen om eerst een onderzoek te laten uitvoeren om te kijken of de Zeeuwen op het economisch en sociale vlak beter zouden worden van een tolvrije Westerscheldetunnel. Een tolvrije tunnel biedt juist sociale en economische mogelijkheden en een rechtvaardige en gelijkwaardige behandeling van de Zeeuwse inwoners en dan specifiek Zeeuws-Vlamingen. Hoe staat u hierin? Vindt u nader onderzoek zinvol? Deelt u onze mening dat het overduidelijk is welke positieve effecten dit heeft voor Zeeland en met name voor Zeeuws-Vlaanderen?</p>	<p>3. Ons standpunt zoals we al eerder (o.a. ook via OZO) hebben uitgedragen, is dat wij positieve economische en maatschappelijke effecten verwachten door de afschaffing van tol. Voor zowel Zeeuws-Vlaanderen als Zeeland.</p> <p>Een onderzoek biedt de mogelijkheid deze effecten objectief en actueel in kaart te brengen. Er zijn in opdracht van Zeeuwse overheden al diverse onderzoeken gedaan, waarbij positieve effecten naar voren kwamen, maar ook mogelijke negatieve effecten zijn benoemd.</p> <p>Zo is in de periode 2009-2011 door de TU Delft een omvangrijk onderzoek uitgevoerd naar de effecten van de komst van de Westerscheldetunnel en het verdwijnen van de autoveerdiensten. Uit dit onderzoek komt onder andere naar voren dat de komst van de Westerscheldetunnel kan leiden tot zogenaamde "drainage effecten". In het onderzoek van de TU Delft staat hierover:</p> <p><i>"geconstateerd wordt dat de meeste koopkracht wegvloeit uit het gebied met de sterkst verbeterde bereikbaarheid (Terneuzen e.o.). Inwoners van Terneuzen zijn aanzienlijk meer gebruik gaan maken van winkelveorzieningen en culturele voorzieningen in Midden-Zeeland, terwijl de groei andersom beperkt is. Per saldo vloeit dus meer koopkracht weg uit Zeeuws-Vlaanderen (en dan in het bijzonder uit Terneuzen) dan voorheen"</i></p> <p>Op 3 november 2011 hebben wij de resultaten van het onderzoek van de TU Delft ter informatie naar Provinciale Staten gezonden (<i>kenmerk 11115848</i>).</p> <p>Vanuit dit onderzoek zou kunnen worden geconcludeerd dat als de toltarieven van de Westerscheldetunnel opgeheven zouden worden, dit mogelijk tot een toename zou kunnen leiden van de, door de onderzoekers van de TU Delft geconstateerde, "drainage effecten". Dit zou er mogelijk toe kunnen leiden dat meer koopkracht zou wegvloeien uit Zeeuws-Vlaanderen.</p> <p>Hier kunnen echter ook andere meningen tegenover gezet worden. Zo beschrijft een recenter onderzoek van TU Delft/ZB 'Tolweg of Tol weg' uit 2018 vooral positieve effecten. Hierin wordt o.a. geconcludeerd dat <i>'tol een serieuze barrière vormt voor de verdere ruimtelijke, economische, sociale en zelfs bestuurlijke ontwikkeling van</i></p>

	Vragen aan gedeputeerde staten		Antwoorden van gedeputeerde staten
			<p><i>Zeeland, en in het bijzonder voor Zeeuws-Vlaanderen.'</i></p> <p>Wij zijn dan ook gaarne bereid om medewerking te verlenen aan een breed onafhankelijk onderzoek door het Rijk dat duidelijkheid verschaft.</p>
4.	<p>Minister Van Nieuwenhuizen zegt: "Als de wens leeft om de tol af te schaffen, dan lijkt me dat iets voor een volgend kabinet". Tot die tijd zijn de Kamerleden aan het verkeerde adres, maakte ze duidelijk. "Over de tunnel zijn duidelijke afspraken gemaakt met Zeeland".</p> <p>Is de gedeputeerde het met ons eens dat deze uitspraak toch wel heel erg het gevoel geeft dat we gewoonweg aan het lijntje worden gehouden en dat het doorgeschoven wordt naar een volgend kabinet?</p>	4.	<p>De minister heeft in haar beantwoording n.a.v. vragen uit de Tweede Kamer in februari 2018 reeds schriftelijk aangegeven dat zij niet bereid is om de tolheffing op de Westerscheldetunnel te heroverwegen en om de benodigde maatregelen te nemen om dit te realiseren: <i>"het gaat hier om een bestaande verbinding waarover zoals gebruikelijk afspraken zijn gemaakt over de financiering"</i>.</p> <p>Onze lobby-inspanningen hebben wij mede om die reden gericht op (de aanloop van de verkiezingen) en het nieuwe Kabinet.</p>
5.	<p>Wat gaat de gedeputeerde hier aan doen gezien uw citaat: "Het lobbyen vraagt timing"</p> <p>Dit is nu wel een heel erg ruim begrip geworden. Het mag toch niet zo zijn dat van uitstel afstel komt?</p>	5.	<p>Wij nemen al jaren deel aan een lobby voor het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel uit rijksmiddelen. Het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel vergt echter een significant bedrag.</p> <p>Middels een lobby wordt getracht het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel onderdeel uit te laten maken van de verkiezingsprogramma's. Na het vaststellen van deze verkiezingsprogramma's zijn er lobbymomenten tijdens de campagnes, de verkiezingen en de onderhandelingen voor het regeerakkoord.</p>
6.	<p>Bent u het met ons eens dat de Zeeuws-Vlamingen en iedereen die zich inzet voor het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel zich onderhand moet gaan afvragen waar we nu voor aan het "vechten" zijn?</p>	6.	<p>Nee, wij delen deze mening niet. Het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel vergt een significant bedrag.</p> <p>Wij constateren dat er meer draagvlak ontstaat bij de landelijke partijen om de tunnel eerder tolvrij te maken. Dit blijkt uit het feit dat het eerder tolvrij maken van de Westerscheldetunnel opgenomen wordt in meerdere landelijke verkiezingsprogramma's.</p> <p>Dit blijkt tevens uit de hiervoor genoemde motie die op 24 november 2020 in de Tweede Kamer is aangenomen om onderzoek te doen naar de sociale en economische effecten van een tolvrije tunnel op Zeeuws-Vlaanderen en op Zeeland als geheel en hierbij te kijken naar de financiële mogelijkheden om de Westerscheldetunnel tolvrij te maken.</p>

	Vragen aan gedeputeerde staten	Antwoorden van gedeputeerde staten
		<p>In de motie wordt de regering verzocht de Kamer hierover te informeren ten behoeve van de aanstaande kabinetsformatie. De uitkomsten van een onafhankelijk onderzoek kunnen de argumenten om een tolvrije Westerscheldetunnel, eerder dan in 2033 te realiseren, bevestigen en versterken. Dit biedt kansen om een tolvrije tunnel onderdeel uit te laten maken van het regeerakkoord van het nieuwe Kabinet.</p>

MIDDELBURG, 15 december 2020

Namens de fractie van: SP,

Gedeputeerde Staten,

Mevr. P. Coret en dhr. S. Rijkse

Drs. J.M.M. Polman
A.W. Smit